

Podmaniczky Szilárd prózái egy fotóalbumban

Négy fogadott gyermek rapszodiája

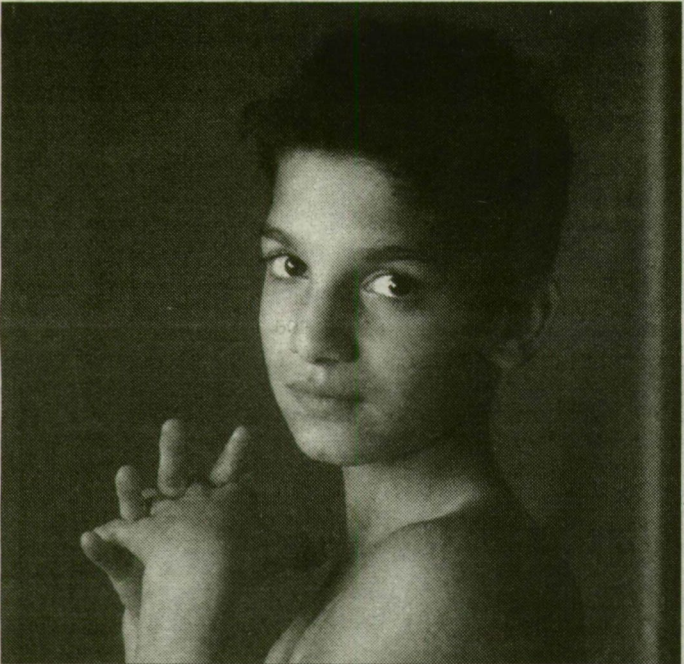
Fotóművészeti és irodalmi szempontból is különlegességnek számít az a kötet, amelyet december ötödikén este hatkor mutatnak be a budapesti Műcsarnokban. A Teljes hasonulás című könyv Csoosz Gabriella és Podmaniczky Szilárd közös munkája. Négy fogadott gyermekről szól.

Több mint tíz évvel ezelőtt történt, hogy egy házaspár egyszerre négy kisgyermeket fogadott örökbe. A nevelőszülők lánya, a fiatal fotóművész fényképeket készített új testvéreiről. Több ezret. És aki most megnézi Csoosz Gabriella egyszerű, szép portréképeit a decemberben megjelent Teljes hasonulás című könyvben, megfogható választ kap arra a kérdésre, tényleg, milyen lehet a viszony egy felnőtt ember és nála sokkal fiatalabb – fogadott – testvérei között: „...a viszonyuk annyira szabad, hogy még csak szó sincs rá. És nem is lesz.” Ezt Podmaniczky Szilárd írja; őt kérte meg a fotóművész, hogy írjon szövegeket a képek mellé. Az író azt kérte, minden gyerekről írjanak le neki tíz mondatot; a tíz legfontosabbat. A képek és a jellemzések alapján születtek meg a rövid prózák, amelyek szintén szabadon viszonyulnak a képek-

hez: egy olyan ember komoly, szórakoztató írásai, aki a felnőttét tudását csak megismerésre használja. E szeretetteljes figyelem szempontjából egyformán fontos egy lány szépsége és néhány rossz matekjegy, s az esetben, de komolyan veendő gesztusok sora. A kislány, aki levágatta hosszú, derékig érő haját, és nem törődött a fodrász könnyeivel. Egy másik kislány, aki szép, és ezzel a tudattal kell életét leélnie. Egy kisfiú, aki nem tudta eldönteni, indián legyen vagy sápadt arcú, római császár lett, így azonban nem játszhatott az iskolai darabban. Az a kisfiú, aki él-sportoló, de még nem döntötte el, miben.

„A tévében egy hatalmas stadion futópályáján sportolók sétáltak körbe-körbe, rengeteg ország nevét cipelték a táblákon. A fiú azon kapta magát, hogy nem tud elmozdulni a képernyő elől, és hogy hirtelen minden vágya az, hogy ő is kijusson az olimpiára. Elővette a térképet, megnézte, hol rendezik. Hát bizony nagyon messze! Pedig neki ki kell jutnia! Megkérdezte az anyját, hogy ki-mehet-e az olimpiára. Ha rendszeren tanulsz, válaszolta az anyja. És azóta csak tanul és tanul, már a sportkörbe se jár.”

B. A.

A fotóművész és az író közös munkáját a gyerekek iránti szeretetteljes figyelem jellemzi.

Csoosz Gabriella felvétele

A színésznő könyvet ír és újra játszik

Sógornők után Markovits Bori Harakirije

A Sógornők című Tremblay-tragikomédia beteg asszonyát a színpadra három évnyi kihagyás után visszatérő Markovits Bori alakítja. A darab péntektől látható a szegedi Kamara-Tantuszban.

Kilencévesen lépett először színpadra Markovits Bori, aki már a főiskola előtt rengeteg szerepet eljátszott Szegeden. A családi tradíciót folytatta, hiszen édesanyja, Bátyás Ilona évtizedeken át a Szegedi Nemzeti Színház színművésze volt – ma örökös tagja. Édesapjától, lapunk egykori szerkesztőjétől sem állt távol a színház.

– Remélem, emlékszik még a szegedi közönség azokra a számomra nagyon kedves produkciókra, például Az énekes madárra, A kaktusz virágára és az Irma, te édesre, amelyekben főszerepet játszottam. A színművészeti főiskola előtt a szegedi konzervatóriumban tanultam, ezért különösen közel álltak hozzám a zenés feladatok – eleveníti fel a régi sikereket Markovits Bori, aki boldog, hogy három év elteltével most újra színpadra léphet. – Tremblay darabja meglehetősen mocskos szájú, szerencsére nekem nincsenek durva szövegeim. Helyette ő-zni fogok, amit a rendezőnk, Székely József –

Markovits Bori három év kényszerpihenő után lép újra színpadra.

A szerző felvétele

akivel a főiskoláról ismerjük egymást – az eredeti szövegben szereplő dél-franciaországi tájszólás helyett talált ki nekem. Nem esik nehezemre így beszélni, hiszen szegedi lány vagyok. Örü-

Budapesten, Svájcban és Németországban is játszanak a szegediek

Vendégjátékok hónapja

A Szegedi Nemzeti Színház társulata számára december a vendégjátékok hónapja. A próza Budapesten, az operatagozat Svájcban, a zenekar pedig Németországban lép fel.

A szegedi teátrum két produkcióval is képviselteti magát a vidéki színházak Budapesten rendezett országos találkozásán. Vasárnap délután a Vidám Színpadon telt ház előtt Csáth Géza színművét, A Janikát játszották Korognai Károly és Szabó Gabi főszereplésével.

A Valló Péter rendezésében bemutatott darab sikert aratott. Csütörtökön este Rideg Sándor fergeteges vígjátékát, az Indul a bakterházat mutatják be a szegediek a Thália Színházban.

Nem a fesztivál részeként, hanem a Katona József Színház meghívására ugyancsak Budapestre készül a Galilei élete. Király Levente a címszerepben nyújtott alakításáért nemrégiben megkapta a színikritikusok díját, amit a rendezésért Zsótér Sándornak is odaítéltek az ítések. A produkció már a júniusi pécsi találkozón is sikerrel szerepelt, a díjak hatására pedig még nagyobb lett az érdeklődés iránta. A jövő keddi szegedi előadás után szerdán és csütörtökön este a Katonában játssza a Brecht-dramát a társulat.

Az Indul a bakterházat holnap este mutatják be a Thália Színházban.

Fotó: Karnok Csaba

Ezekben a napokban az operatagozat is vendégszereplésen vesz részt: a szegedi muzsikuskok és énekesek a svájci Neuchatelben Verdi Traviáját mutatták be hét-főn este Oberfrank Péter zeneigaz-

gató dirigálásával. További előadásokat ma, pénteken és vasárnap tartanak. A színház zenekara december végén újabb turnéra indul: a december 23-i, karácsonyi Strauss-gálát követően Molnár László

karmester vezetésével Németországban ünnepi koncertsorozatot játszik az együttes Vajda Júlia és Kóbor Tamás operaénekes közreműködésével.

H. ZS.

Szláv est horvátokkal – Szegeden

A Horvát Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara hétfőn este Mladen Tarbuk vezényletével adott hangversenyt a Szegedi Nemzeti Színházban, ahol a koncert előtt Kozma József alpolgármester köszöntötte a vendégegyüttest.

A szláv est programja érdekesen alakult, ugyanis két 1945 körüli, a háború utáni optimista időszakban keletkezett mű fogott közre egy három éve írottat. A középsőként elhangzott kortárs darab egy versenymű volt. Ritkán születnek manapság művek a romantikához erősen kötődő nagyzenekarra, de Dubravko Tonini nemcsak hogy nagy zene-

kart használt, hanem ráadásul a hagyományos zongora-zenekar szembeállítását is lényegében végigvezette, ötvözve az avantgárd szellemiségű modern hangzást a Bachra, Chopinre vagy Debussyre emlékeztető „zongoraverse-nyes” fordulatokkal. A Musica Danieliana a fiának készült, Danileu Detoninak, aki az est szolistaaként hangszínek sokaságát csalta elő a zongorából, és nagy hatású volt energikus ritmikája és művészi hite. Mladen Tarbuk meggyőző tudatossággal irányította a szerző jelenlétében felcsendülő darabot.

Az elsőként bemutatott Isztriai szvit, Natko Devic folklorista ihletettséggű műve nem remekmű,

de jól megírt darab, amely méltán arat sikereket ma is a zenekar külföldi koncertjein. Előadásukban az Ugrós című második tételében elemi erővel, szilajon csattant a csizma, az Altatódalban pedig szépen érzékeltették a dúdolgatáshoz hasonló ismétlések sorát.

Sosztakovics öttételes, viszonylag rövid IX. szimfóniája a békét volt hivatott ünnepelni, ám a Szovjetunió hivatalos vezetése nem találta elég ünnepélyesnek. Valóban nem az, inkább groteszk elemek, furcsa indulók utalnak a háborúra, és egyes játékos témák klasszikus derűjével szemben a lassú tételeiben súlyos fájdalom húzódik meg. Ezen az estén szép volt például a má-

sodik tételben a szordinált vonóskaron kérellhetetlenül kiteljesedő dallam megvalósítása. Szokatlan módon a vonóskar egyébként is jobbnak tűnt, mint a fúvósok – alapvetően jó hangzással, tisztán játszott, és különösen a brácsaszólamban nagyon szép megoldásokat hallhatunk. A fúvós szólísták azonban ritmikában, hangképzésben, hangindításban többször vétettek, csak ritka pillanatokban érezhettük művészi erejüket.

A vendégegyüttes egy lírai szalondarab után második ráadás-számként lendületes, erőteljes fortékkal hangsúlyozott Strauss-polkát játszott.

ILLÉS MÁRIA

Frászkarika

Történelmi jelentőségű döntést hozott az ORTT, amikor kedden délután, egy civil beadványt tárgyalva, arról döntött, hogy az erőszakos jelenetekben felettébb bővelkedő Egri csillagok című film nem tartozik az úgynevezett tévében nem vetíthető művek közé. A panaszos, aki elfogadta a döntést, próbakönek szánta az ügy vizsgálatát, tiltakozva a másorok egy részén látható színes karika és a benne szereplő, a korhatárt jelölő számocskákból álló szimbólum ellen.

A „frászkarikát” ideje lenne kiterjeszteni a gyermekmesék nagy részére is. Itt van mindjárt a Piroska és a farkas, mely mindennek nevezhető, csak mesének nem. Emberevés majd élvezet: hiszen a Nagymamát, majd Piroskát is elnyelvő farkas hasát úgy vágja fel a vadász, hogy előtte meg sem őrli az állatot. Vagy a Hófehérke. Ugye ott van a törpék és Hófehérke bizonytalan együttélése, a vadász befejezetlen gyilkossági kísérlete. Ráadásul a halott, üvegkoporsóban őrzögetett Hófehérkét csókjával éleszti fel a királyfi. És ott a Három kismalac, „forró vizet a kopaszra”-akciója! Brrr!

KOROM ANDRÁS

HOLLÓSI ZSOLT